

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Oppimäärän erityinen tehtävä

Paikallinen tarkennus

Maahanmuuttotauustaisen oppilaan opetusjärjestelyjä, arviointia ja siirtymistä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opiskelusta suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään on tarkennettu luvussa Maahanmuuttotauustaiset oppilaat.

Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Paikallinen tarkennus

Oppilaiden kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus on luonnollinen osa koulun arkea ja keskusteluja. Oppilaantuntemus ja herkkyys oppilaiden identiteettiä kohtaan on olennaista. Kaikkia oppilaita kohdellaan yhdenvertaisesti riippumatta heidän kulttuuristaan, kielestään tai uskonnostaan. Oppilaille annetaan mahdollisuuksia tuoda esille omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Globaalikasvatuksen avulla oppilaat oppivat toisista kulttuureista ja ymmärtävät omien asenteidensa, toimintansa ja valintojensa vaikutukset maailmanlaajuisesti.

Globaalikasvatuksen yhtenä tavoitteena on ohjata oppilaita arvostamaan eri kieliä ja kulttuureja.

Kaikki kielet ovat samanarvoisia, joten kaksi- ja monikielisiä oppilaita rohkaistaan kehittämään osaamiaan kieliä. Oppilaille pyritään tarjoamaan oppilaan oman äidinkielen opetusta. Se on oppilaalle ylimääräistä ja vapaaehtoista. Oman äidinkielen opetuksen tavoitteet, sisällöt ja arviointi on kuvattu opetussuunnitelman liitteessä. Oman äidinkielen opetuksen järjestämisestä päätetään vuosittain.

Maahanmuuttotaustaiset oppilaat

Paikallinen tarkennus

Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden siirtyminen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opiskelusta suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään

Suomen kieli on oppilaalle sekä oppimisen kohde että väline kaikkien aineiden opiskeluun. Kunkin oppilaan tarpeen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään (jatkossa S2-oppimäärä) määrittää suomi toisena kielenä -opettaja (jatkossa S2-opettaja) tai äidinkielenopettaja yhdessä muiden oppilasta opettavien opettajien kanssa. Määrittäminen perustuu monipuolisiin, ikätasoa vastaaviin arviointimenetelmiin, joissa huomioidaan kaikki kielitaidon osa-alueet (kuullun ymmärtäminen, puhuminen, luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen) ja kielitaidon riittävyys kaikkien oppiaineiden opiskeluun. Oppimäärän vaihtoa suositellaan, kun merkittäviä puutteita oppilaan suomen kielen taidon eri osa-alueilla ei ole. Luokanopettaja tai luokanvalvoja esittelee ja perustelee opettajien näkemyksen huoltajalle, joka päättää oppimäärän valinnasta. Samassa yhteydessä huoltajalle kerrotaan, että oppiaineen arviointi perustuu valitun oppimäärän tavoitteisiin ja kriteereihin.

Opetusjärjestelyt ja arviointi

S2-oppimäärän mukaista opetusta voidaan järjestää:

- kokonaan erillisessä S2-opetusryhmässä tai
- osin S2-opetusryhmässä ja osin äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunneilla tai
- kokonaan äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunneilla.

Opetusryhmä määräytyy oppilaan kielitaidon kehitysvaiheen ja oppilaan tarpeiden mukaan. Opetusryhmän valinnassa on keskeistä, että oppilas saa opetusta hänelle parhaiten soveltuvassa opetusryhmässä.

Jos oppilas opiskelee kaikilla oppitunneilla erillisessä S2-opetuksessa, päävastuu kielitaidon arvioinnista on S2-opettajalla, joka tekee yhteistyötä muiden oppilasta opettavien kanssa. Jos oppilas opiskelee sekä erillisessä S2-opetuksessa että äidinkielen opetuksessa, arviointi suoritetaan yhteistyössä. Jos oppilas opiskelee kaikki tunnit äidinkielen tunneilla S2-oppimäärän mukaisesti, arvioinnin suorittaa luokanopettaja tai äidinkielen opettaja S2-oppimäärän mukaan.

Järvenpäässä maahanmuuttotaustaisia oppilaita tuetaan kotoutumisessa kokonaisvaltaisesti. Järvenpäähän muuttavalle ulkomaalaistaustaiselle peruskouluikäiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa, tarjotaan perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistava opetus kestää noin lukuvuoden, ja sen pääpaino on suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin opiskelussa. Järvenpäässä ensimmäisen luokan oppilaille

perusopetukseen valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti. Opetuksen järjestäjä voi tarjota Inklusiivista valmistavaa opetusta myös muille oppilaille.

Oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, hänelle laaditaan suunnitelma Wilmaan opintoja varten. Tarvittaessa oppilas voidaan ohjata perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen. Maahanmuuttotaustaisen oppilaan oppimiseen vaikuttaa hänen aikaisempi oppimishistoriansa. Oppilaan tausta ja vähitellen kehittyvä suomen kielen taito otetaan huomioon kaikkien oppiaineiden opetuksessa, koejärjestelyissä ja arvioinnissa. Arvioinnissa käytetään aina monipuolisia arviointimenetelmiä. Formatiivisessa oppimisen arvioinnissa on erityisen tärkeää kielivarannon ja vaihtoehtoisten tapojen hyödyntäminen. Toisaalta summatiivisessa, erityisesti päättöarvioinnissa, osaamisen osoittaminen opetuskielellä on keskiössä.

Linkit:

[Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 2016](#)

[Oman äidinkielen opetus](#)